

Gintuha han Dyos an Bug-os nga Kalibutan

1 Ha tinikangan, han pagtuha han Dyos han bug-os nga kalibutan ug han mga butang ha kalangitan^a ug han tuna waray katuhayan ngan waray pa sulod nga bisan ano nga butang. Putos hin kasisidman an mabalod nga kalalawdan nga nakalukop han ngatanan nga mga butang, ngan nahanoy ha bawbaw han tubig an gahom han Dyos.^b ³Niyan nagsiring an Dyos, “Magkamay-ada kapawa”—ngan pinmakita an kapawa. ⁴Nalipay an Dyos han iya hinkit-an. Ngan ginlain niya han kasisidman an kapawa, ⁵ngan ginngaranan niya nga “Adlaw” an kapawa ug “Gab-i” an kasisidman. Linmabay an kagab-ihon ngan inmabot an aga—amo adto an syahan nga adlaw.

⁶⁻⁷Niyan nagsiring an Dyos, “Magkamay-ada panganoron nga magbubuhag han katubigan basi magkaduha ka lain nga dapit—ngan natuman ini. Sanglit ginhimo han Dyos an panganoron nga amo an nagbuhag han katubigan; may katubigan ha ilarom han panganoron ngan may-ada liwat ha bawbaw hini. ⁸Ginngaranan niya nga “Langit” an panganoron. Linmabay an kagab-ihon ngan inmabot an aga—amo adto an ikaduha nga adlaw.

⁹Niyan nagsiring an Dyos, “An katubigan ha ubos han langit magtirok ngadto hin usa nga dapit basi pumakita an kamad-an,”—ngan natuman ini. ¹⁰Ginngaranan niya nga “Tuna” an kamad-an, ngan “Dagat” an nagtirok nga katubigan. Ngan nalipay an Dyos han iya hinkit-an. ¹¹Niyan nagsiring hiya, “Magpaturok an tuna han magkalainlain nga mga tanom, adton mga nahatag hin binhe ngan adton mga nahatag hin

bunga,”—ngan natuman ini. ¹²Sanglit tinmurok ha tuna an magkalainlain nga mga tanom, ngan nalipay an Dyos han iya hinkit-an. ¹³Linmabay an kagab-ihon ngan inmabot an aga—amo adto an ikatulo nga adlaw.

¹⁴Niyan nagsiring an Dyos, “Magpakita didto ha langit in mga suga nga maglalain han adlaw ug han gab-i, ngan amo an panigamnan han pagtikang han mga adlaw, mga tuig, ngan mga siringbahan nga pyesta;^c ¹⁵masiga ini hira didto ha langit basi makahatag ha tuna hin kapawa”—ngan natuman ini. ¹⁶Sanglit ginhimo han Dyos an duha nga dagko nga mga suga; an usa nga dako nga suga maghahatag hin kapawa ha bug-os nga adlaw ngan an ikaduha nga suga ha bug-os nga gab-i; naghimo liwat hiya han mga bitoon. ¹⁷Iginbutang niya an mga suga didto ha langit basi makalamrag han tuna, ¹⁸makapawa ha bug-os nga adlaw ug gab-i, ngan basi malain han kasisidman an kapawa. Ngan nalipay an Dyos han iya hinkit-an. ¹⁹Linmabay an kagab-ihon ngan inmabot an aga—amo adto an ikaupat nga adlaw.

²⁰Niyan nagsiring an Dyos, “Malukop hin magkalainlain nga buhi nga mga binuhat an katubigan, ngan maluob hin katamsihan an kahanginan.” ²¹Sanglit gintuha han Dyos an dagko nga kamanampan ha dagat, an magkalainlain nga mga binuhat nga nag-uokoy ha tubig, ngan an magkalainlain nga katamsihan. Ngan nalipay an Dyos han iya hinkit-an. ²²Ginbendisyonan niya ini ngatanan ngan ginsiring an mga binuhat nga nag-uokoy ha tubig nga magdamo ini hira ngan pun-on nira an kadagatan, ngan ginsiring niya an katamsihan nga magdamo liwat hira. ²³Linmabay an kagab-ihon ngan inmabot an aga—amo adto an ikalima

^a Ha tinikangan...ha kalangitan; ^o Ha tinikangan gintuha han Dyos an bug-os nga kalibutan; ^o Han pagtikang han Dyos pagtuha han bug-os nga kalibutan.

^b an gahom han Dyos; ^o an espiritu han Dyos; ^o in usa nga hangin nga tikang sa Dyos; ^o in usa nga makataragloob nga hangin.

^c siringbahan nga mga pyesta; ^o mga panahon.

nga adlaw.

²⁴Niyan nagsiring an Dyos, “Magkamay-ada an tuna magkalainlain nga kamanampan: ihayop ngan ihalas,^d dagko ngan gudti”—ngan natuman ini. ²⁵Sanglit ginhimo han Dyos ini ngatanan ngan nalipay hiya han iya hinkit-an.

²⁶Niyan nagsiring an Dyos, “Ngan yana paghihimoon ta an tawo;^e ha aton panagway ug ladawan hihimoon ta hiya. Maghahadi hiya han kaisdaan, katamsihan, ngan han ngatanan nga kamanampan, ihayop ngan ihalas, dagko ngan gudti!” ²⁷Sanglit gintuha han Dyos an tawo, nga ginhimo hiya nga sugad ha iya ngahaw. Nagtuha hiya hin lalake ug babaye, ²⁸ginbendisyonan hira ngan ginsiring, “Magkamay-ada kamo damo nga mga anak, basi mag-ukoy ha bug-os nga tuna an iyo mga tulin ngan paghadian nira ini. Iginbubutang ko kamo nga tinaporan han kaisdaan, han katamsihan, ngan han ngatanan nga ihalas nga kamanampan. ²⁹Iginhatag ko an ngatanan nga magkalainlain nga mga binhe ngan an ngatanan nga magkalainlain nga mga bunga nga iyo kakaonon; ³⁰kundi iginhatag ko an

kabanwaan ngan an mga tanom para han ngatanan nga ihalas nga kamanampan ngan han ngatanan nga katamsihan,”—ngan natuman ini. ³¹Nakita han Dyos an ngatanan nga iya ginhimo ngan nalipay hiya hin duro. Linmabay an kagab-ihon ngan inmabot an aga—amo adto an ikaunom nga adlaw.

2 Sanglit nahuman an bug-os nga kalibutan ngan an mga butang ha kalangitan. ²Dida han ikapito ka adlaw, nahuman han Dyos an iya mga gintuha, ngan pinmahuway hiya. ³Ginbendisyonan niya an ikapito nga adlaw ngan ginlain niya ini sugad nga usa nga talagsaon nga adlaw, kay hito nga adlaw nahuman niya an iya pagtuha^f ngan hinmunong na hiya hin pagtuha. ⁴Ngan amo ini an paagi han pagtuhaa han bug-os nga kalibutan ngan han ngatanan nga aada ha langit.

Nagbutang han Tanaman han Eden

Han paghimoa han GINOO^g nga Dyos han bug-os nga kalibutan, ⁵waray pa mga tanom dida han tuna ngan waray pa naturok nga mga binhe, kay waray pa man hiya magpadara hin uran, ngan waray pa tawo nga nag-

^d ha usa nga kadaan nga hubad, kamanampan; ihayop ngan ihalas, *ha Hebreo*, ihayop nga kamanampan ngan han bug-os nga tuna.

^e tawo: natindog para katawhan.

^f hito nga adlaw nahuman niya an iya pagtuha; o dida hito nga adlaw ginhuman niya an iya pagtuha.

^g TUNA...TAWO: *Ha Hebreo parupareho la an tunog han mga pulong para han “tawo” ug “tuna”.*

uuma han tuna. ⁶Kundi naawas in tubig tikang ha ilarom han tuna ngan amo an nagtutubig han tuna.

⁷Niyan kinmuha an GINOO nga Dyos hin tuna ngan naghimo hiya hin tawo;^h gininhawaan niya an irong han tawo ngan nabuhi an tawo.

⁸Niyan nagbutang an GINOO nga Dyos hin usa nga tanaman didto ha Eden, didto ha Sinirangan, ngan didto iginbutang niya an tawo nga iya ginhimo. ⁹Ginpaturok niya didto an ngatanan nga magkalainlain nga magtahom nga mga kahoy nga nahatag hin magrasa nga mga bunga. Didto ha butnga han tanaman nakadto an kahoy nga nahatag hin kinabuhi, ngan an kahoy nga nahatag hin pakasabot han maupay ngan han maraot. ⁱ

¹⁰Naawas in usa nga salog didto ha Eden ngan nagtutubig han tanaman; ha unhan han Eden nagsasanga ini ngan nahihimo nga upat nga mga salog. ¹¹An syahan nga salog amo an Pison; naawas ini palibot han katunaan han Havila. (¹²Aadto hiaagii an puraw nga bulawan ngan an talagsaon liwat nga pahamot ngan mahal nga mga bato.) ¹³An ikaduha nga salog amo an Gihon; naawas ini palibot han katunaan han Cus.^j ¹⁴An ikatulo nga salog amo an Tigris nga naawas ha sinirangan han Asiria, ngan an ikaupat nga salog amo an Eufrates.

¹⁵Niyan iginbutang han GINOO nga Dyos an tawo didto han Tanaman han Eden basi niya pag-umhon ngan pagbantayan. ¹⁶Ginsiring hiya han Dyos, "Makakakaon ka han bunga han bisan ano nga kahoy dinhe ha tanaman, ¹⁷labot han kahoy nga nahatag hin pakasabot han maupay ngan han maraot. Kinahanglan diri ka kumaon han bunga hito nga kahoy;

kon kumaon ka hito, mapatay ka hito manta nga adlaw."

¹⁸Niyan nagsiring an GINOO nga Dyos, "Diri maupay nga mag-usaan la an tawo. Maghihimo ako hin angay niya nga kaupod-upod nga mabulig ha iya." ¹⁹Sanglit kinmuha hiya hin tuna ngan iya ginhimo an ngatanan nga kamanampan, ngan an ngatanan nga katamsihan, ngan gindara ini han Dyos ngadto han tawo basi pagngaranan niya ngatanan; sanglit amo ini an pagkamay-ada nira mga ngaran. ²⁰Sanglit ginngaranan han tawo an ngatanan nga katamsihan, ngan an ngatanan nga kamanampan; kundi waray gud usa ha ira nga angay nga kaupod-upod hin pagbulig ha iya.

²¹Niyan dida han pagkaturog han tawo ginpahimuok hiya han GINOO nga Dyos, ngan samtang hinmumuokan hiya, kinuha han Dyos in usa han mga gusok han tawo ngan ginputos ini hin unod. ²²Ginhimo niya in usa nga babaye tikang han gusok nga ginkuha niya tikang han lalake, ngan gindara niya an babaye ngadto han lalake.

²³Niyan nagsiring an lalake,

"Ini na gud man in usa nga sugad ha akon kapareho—

Tul-an nga tikang han akon tul-an,

ngan unod nga tikang han akon unod.

Tatawgon hiya nga 'Babaye' kay kinuha hiya tikang han lalake."^k

²⁴Sanglit amo ini an hinungdan nga an lalake kinahanglan bumaya han amay ug iroy niya ngan makigtampo han iya asawa, ngan hira nga duha uusa na la.

²⁵Mga hubo-lubas nga duha an lalake ngan an babaye, kundi waray hira pagkaawod.

^h GINOO: *Kon ha Hebreo may-ada Yaweh nga ginhubad hadto nga Jehovah, ini nga hubad nagamit han GINOO nga puro dagko nga mga litra, ha pagsunod han Ininglis nga hubad.*

ⁱ nahatag...han maraot; ^o hibaró han ngatanan nga butang.

^j Cus (han Mesopotamia), ^o Sudan.

^k BABAYE...LALAKE: *Parupareho an mga tingog ha Hebreohanon hini nga mga ngaran.*

Waray Magsugot an Tawo

3 Niyan an halas amo gud an labi ka listo han ngatanan nga mananap nga ginhimo han GINOO nga Dyos. Ginpakianhan han halas an babaye, “Tinuod ba nga gindid-an kamo han Dyos hin pagkaon hin bunga tikang hin bisan ano nga kahoy dinhe han tanaman?”

²Binmaton an babaye, “Makaka-kaon kami han bunga hin bisan ano nga kahoy dinhe han tanaman, ³labot han kahoy nga aada ha butnga han tanaman. Gindid-an kami han Dyos hin pagkaon han bunga hito nga kahoy, o bisan pagkamkam hito; kon amon ini pagbuhaton, mapatay kami.”

⁴Binmaton an halas, “Buwa ito; diri kamo mapatay. ⁵Ginsiring ito han Dyos kay maaram hiya kon kumaon kamo han bunga, masusugad kamo han Dyos,¹ ngan makakasabot kamo han maupay ngan han maraot.”^m

⁶Kinmita an babaye han kamatahom han kahoy ngan han kamarasa kaanon han bunga hini, ngan nakahunahuna hiya nga maupay gud an may-ada kinaadman. Sanglit kinmuha hiya hin pira ka bug-os nga bunga ngan kinmaon hiya. Niyan gintagan niya an iya bana ngan kinmaon liwat hiya hini. ⁷Han pakakaon gudla nira hini, nahibaro hira ngan nakasabot nga mga hubo hira; sanglit naghimo hira hin tapis hin mga dahon hin igos basi katabonan an ira lawas.

⁸Hito ngahaw nga kulopay hinbatian nira an GINOO nga Dyos nga naglalakat dida han tanaman, ngan tinmago hira ha iya dida han kakahoyan. ⁹Kundi gintawag han GINOO nga Dyos an lalake, “Hain ka?”

¹⁰Binmaton hiya, “Hinbatian ko ikaw dinhe han tanaman; nahadlok

ako ngan tinmago ako ha imo, kay hubo ako.”

¹¹“Hin-o an nagsumat ha imo nga hubo ka?” nagpakiana an Dyos. “Kinmaon ka ba han bunga nga igindiri ko ha imo?”

¹²Binmaton an lalake, “Gintagan ako han babaye nga imo iginbutang dinhe nga kaupod nakon, ngan kinmaon ako.”

¹³Ginpakianhan han GINOO nga Dyos an babaye, “Kay ano nga ginbuhat mo ini?”

Binmaton hiya, “Ginlimbongan ako han halas hin pagkaon hini.”

Naghukom an Dyos

¹⁴Niyan ginsiring han GINOO nga Dyos an halas, “Tungod hini pagsisirotan ko ikaw; han ngatanan nga kamanampan ikaw la mag-aantos hini nga gaba: tikang yana ha imo tiyan magdadanas ka ngan tapotapo an imo kakaanon samtang buhi ka pa.

¹⁵Hihimoon ko nga magkaaway kamo—hi ikaw ngan han babaye; dayuday magkaaway an iya ngan an imo mga tulin. An iya mga tulin amo an madugmok han imo ulo, ngan pagtutukbon man nimo an iya tikod.”

¹⁶Ngan nagsiring hiya ngadto han babaye, “Dudugangan ko an imo kakurian dida ha imo pagburod ngan an imo kasakitan dida ha imo pag-anak. Bisan pa ngani hini, mahigugma ka la gihapon han imo bana, ngan hiya magpapangulo ha imo.”

¹⁷Ngan nagsiring hiya ngadto han lalake, “Namati ka han imo asawa ngan kinmaon ka han bunga nga igindiri ko ha imo. Tungod han imo ginbuhat, higagabaan an tuna. Magkakabudlay ka hin duro ha bug-os mo nga kinabuhi hin pagpabunga hini hin igo nga pagkaon para ha imo.

¹⁸Maturok ha tuna in katungkan ngan kasapinitan, ngan an imo kakaanon amo an mga tanom ha kapatagan.

¹⁹Igbabalhas ka gud ngan gugul-a ka

¹ Dyos; o kadiyosan.

^m mahibabaro...han maraot; o mahibabaro kamo han ngatanan nga butang.

hin tinuod hin pagpabunga han tuna hin pagkaon ngada han pagbalik mo ngadto han tuna nga ginhimo ha imo. Ginhimo ka tikang hin tuna, ngan mabalik ka liwat hin ka tuna."

²⁰Ginngaranan ni Adan^o an iya asawa nga Eva^o kay amo hiya an iroy han ngatanan nga mga tawo. ²¹Ngan naghimo an GINOO nga Dyos hin mga panapton nga anit hin mananap para kan Adan ngan han iya asawa, ngan iya ginbadoan hira.

**Ginpaiwas Tikang han Tanaman
hira Adan ug Eva**

²²Niyan nagsiring an GINOO nga Dyos, "Yana nahimo na an tawo nga sugad ha aton ngan nasabot na han maupay ngan han maraot.^p Kinahanglan diri hiya pagtugotan hin pagkaon hin bunga tikang han kahoy nga nahatag hin kinabuhi, ngan mabuhì hin kadayonan." ²³Sanglit ginpaiwas hiya han GINOO nga Dyos tikang han Tanaman han Eden ngan ginpapag-uma hiya han tuna nga ginhimo ha iya. ²⁴Niyan ginbutangan niya didto han sinirangan nga dapit han tanaman hin buhi nga mga binuhat,^q ngan hin usa nga nag-iidlap nga espada nga waray hunong hin pagbinirik. Ginbuhat ini basi waray makahirani nga bisan hin-o han kahoy nga nahatag hin kinabuhi.

Copyright 1984

by

PHILIPPINE BIBLE SOCIETY

890 United Nations Avenue

Manila, Philippines

BARAAN NGA BIBLIA AN MAUPAY NGA SUMAT

(May-ada Deuterocanon)

Samarenyo Bible SPV 53PDC

PBS 84.7M-1

J-84366

Printed in the Philippines

Bag-o nga Ginsaaran: c Philippine Bible Society 1978

Biblia: c Philippine Bible Society 1984

Mga Mapa: c United Bible Societies 1976, 1982